

Seat No. : _____

NB-140

November-2021

B.Ed., Sem.-III

B-109 : Pedagogy of School Subject Economics

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. આલેખના કેટલા પ્રકાર છે ?
(A) બે (B) ત્રણ
(C) પાંચ (D) સાત
2. ગરીબી શું છે ?
(A) અભાવની સ્થિતિ (B) અસમાનતાની સ્થિતિ
(C) ભૂખમરાની સ્થિતિ (D) વપરાશી ખર્ચના અભાવની સ્થિતિ
3. અર્થશાસ્ત્રને 'સામાજિક વિજ્ઞાન'નો દરજ્જો આપનાર અર્થશાસ્ત્રી –
(A) રોબિન્સ (B) સેમ્યુઅલસન
(C) માર્શલ (D) એડમ સ્મિથ
4. 'કલ્યાણ'માં સારી સ્થિતિનું નિર્માણ કેવું હોય છે ?
(A) લાંબા ગાળા માટે (B) ટૂંકા ગાળા માટે
(C) કાયમી ધોરણે (D) અનિશ્ચિત
5. મૂલ્યના સંગ્રાહક તરીકેની કામગીરી બજાવે છે –
(A) સોનું (B) વસ્તુ
(C) ચલણી નોટો (D) નાણું
6. અન્ય પરિબળો યથાવત રહેતા માંગમાં ફેરફાર તે શું સૂચવે છે ?
(A) માંગનું વિસ્તરણ (B) માંગનું સંકોચન અને વિસ્તરણ
(C) માંગનું સંકોચન (D) માંગનો વધારો-ઘટાડો
7. અનાજના પાકમાં નીચેનામાંથી શાનો સમાવેશ થાય છે ?
(A) તેલીબિયાં (B) શેરડી
(C) બરછટ અનાજ (D) કપાસ

8. બેન્કિંગ રેચુલેશન એક્ટ મુજબ કુલ થાપણોના કેટલા ટકા કાયદાકીય પ્રવાહિતા રાખવી જોઈએ ?
- (A) 25% (B) 20%
(C) 15% (D) 10%
9. નીચેનામાંથી કયો ઉદ્યોગ જાહેરક્ષેત્ર માટે અનામત છે ?
- (A) ખાતર (B) ટેલિવિઝન
(C) રેલ્વે (D) મોટરકાર
10. નીચેનામાંથી કઈ વિકાસલક્ષી આયાતો છે ?
- (A) વિજળી (B) કૌશલ્ય
(C) આંતરમાળખાકીય સુવિધાઓ (D) ચંત્રો
11. નીચેના પૈકી શાની આવક મહેસૂલી આવકમાં આવે છે ?
- (A) આબકારી જકાત (B) નફા
(C) શિક્ષણ (D) સરકારી ઢેવું
12. કયા વર્ષ પછી ભારતમાં આયાતો અને નિકાસોનું સ્વરૂપ નોંધપાત્ર રીતે બદલાયું છે ?
- (A) 1951 (B) 1961
(C) 1981 (D) 1991
13. ફરજિયાત સ્વરૂપની બેરોજગારીનો વિચાર કયા શ્રમના પુરવઠાના સંદર્ભમાં કરવામાં આવે છે ?
- (A) સક્રિય (B) નિષ્ક્રિય
(C) બાળકો (D) વૃદ્ધો
14. કયા બજારમાં સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવક સરખી હોય છે ?
- (A) અલ્પહસ્તક ઈજારો (B) ઈજારો
(C) ઈજારાયુક્ત હરિફાઈ (D) પૂર્ણ હરિફાઈ
15. વર્ષ દરમિયાન દેશના નાગરિકોએ ઉત્પન્ન કરેલી વસ્તુઓ અને સેવાઓનું નાણાકીય મૂલ્ય એટલે શું ?
- (A) GDP (B) GNP
(C) NDP (D) NNP
16. ખુલ્લા અર્થતંત્રમાં રાષ્ટ્રીય આવક મેળવવા કુલ ખર્ચમાં શું ઉમેરવામાં આવે છે ?
- (A) ચોખ્ખી આવક (B) ચોખ્ખો નફો
(C) ચોખ્ખી આયાત (D) ચોખ્ખી નિકાસ

17. કયા સમયગાળામાં ભારતની વસ્તીવૃદ્ધિ ધીમી અને અનિયમિત હતી ?
 (A) 1901-1921 (B) 1911-1933
 (C) 1901-1911 (D) 1911-1921
18. HYVP નું પુરું નામ શું છે ?
 (A) High Yielding Varieties Project
 (B) High Youth Varieties Programme
 (C) High Yielding Vocational Programme
 (D) High Yielding Varieties Programme
19. સંરક્ષણ પાછળ થતો ખર્ચ કેવો છે ?
 (A) વિકાસલક્ષી (B) બિનવિકાસલક્ષી
 (C) રોજગારલક્ષી (D) ગતિશીલ
20. વિકસતા દેશોમાં બેરોજગારીનો સમયગાળો કેવો છે ?
 (A) અનિશ્ચિત (B) નિશ્ચિત
 (C) લાંબો (D) ટૂંકો
21. નીચેનામાંથી આર્થિક સુધારાની પ્રતિકૂળ અસર કઈ છે ?
 (A) આર્થિક અસમાનતામાં વધારો (B) સામાજિક-સાંસ્કૃતિક સંબંધોમાં સુધારો
 (C) ખાનગી મૂડીરોકાણમાં વધારો (D) નિકાસોમાં વધારો
22. ફુગાવાના સમયે આરબીઆઈ શું કરે છે ?
 (A) બેન્ક રેટ ઘટાડે છે. (B) રેપો રેટ વધારે છે.
 (C) રિવર્સ રેપો રેટ ઘટાડે છે. (D) રોકડ અનામતનું પ્રમાણ ઘટાડે છે.
23. 'એકાત્મ માનવવાદ'ના પુરસ્કર્તા ?
 (A) ગાંધીજી (B) પંડિત દીનદયાળ
 (C) કૌટિલ્ય (D) પ્રો. માર્શલ
24. ઝડપી આર્થિક વિકાસ સાધવા કયા ક્ષેત્રનો વિકાસ જરૂરી છે ?
 (A) ખેતી ક્ષેત્ર (B) સેવા ક્ષેત્ર
 (C) ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર (D) ઉત્પાદકીય ક્ષેત્ર
25. 'અનટુ ધીસ લાસ્ટ' પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?
 (A) થોરો (B) રસ્કિન
 (C) ટોલ્સટોય (D) કેઈન્સ

26. ગરીબી નક્કી કરવાની આવક કે ખર્ચની લઘુત્તમ સપાટીને શું કહેવાય ?
 (A) આવક રેખા (B) ખર્ચ રેખા
 (C) ગરીબી રેખા (D) જીવનધોરણ
27. ખાનગી વસ્તુની લાક્ષણિકતા કઈ છે ?
 (A) વપરાશનું વિશાળ ક્ષેત્ર (B) બિનસ્પર્ધાત્મકતા
 (C) બિનવંચિતતા (D) સ્પર્ધાત્મકતા
28. દેશમાં ઉત્પાદન તથા મૂડીરોકાણ વધે તે માટે ઓછા અંકુશો અને સરળ નિયમોવાળી નીતિને શું કહે છે ?
 (A) ઉદારીકરણ (B) સરકારીકરણ
 (C) ખાનગીકરણ (D) વૈશ્વિકીકરણ
29. રાષ્ટ્રીય આવકની ગણતરીની કઈ પદ્ધતિમાં આકસ્મિક લાભો ધ્યાનમાં લેવાતા નથી ?
 (A) મૂલ્યવૃદ્ધિ પદ્ધતિ (B) આવક પદ્ધતિ
 (C) ખર્ચ પદ્ધતિ (D) પેદાશ પદ્ધતિ
30. નીચેનામાંથી કયું કુગાવામાં થાય છે ?
 (A) વસ્તુનો પુરવઠો ઓછો (B) વસ્તુની માંગ ઓછી
 (C) વસ્તુના ભાવ સ્થિર (D) નાણાંની ખરીદશક્તિ વધુ
31. ઓએનજીસીની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી હતી ?
 (A) 1947 (B) 1951
 (C) 1955 (D) 1959
32. નીચેનામાંથી કયું રાષ્ટ્રીય બજાર છે ?
 (A) કેડિલા કંપનીની દવાઓ (B) ગુજરાતી નવલકથાઓ
 (C) સુરતની ધારી (D) ભારતની ચા
33. વિકાસશીલ દેશોમાં મુખ્ય સમસ્યા કયા પ્રકારની બેરોજગારીની છે ?
 (A) શિક્ષિત (B) ચક્રીય
 (C) માળખાગત (D) ધર્ષણજન્ય
34. કયું અંદાજપત્ર સામાન્ય રીતે એક અપવાદ છે ?
 (A) ખાધવાળું (B) પુરાંતવાળું
 (C) સમતોલ (D) મહેસૂલી

35. ભારતમાં કેટલા વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તારોની સ્થાપના કરવામાં આવી છે ?
 (A) 8 (B) 18
 (C) 10 (D) 20
36. નીચેનામાંથી કયો ઉપાય વસ્તી નિયંત્રણનો નથી ?
 (A) કુટુંબ નિયોજન (B) તબીબી સેવાઓનો વ્યાપ
 (C) શિક્ષણનું સ્તર (D) મહિલાઓના દરજ્જામાં સુધારો
37. પુરવઠા રેખાનો ઢાળ કેવો હોય છે ?
 (A) ધન (B) ઋણ
 (C) પરવલય (D) અનિશ્ચિત
38. નીચેનામાંથી કયો સુધારો ટેકનિકલ સુધારો નથી ?
 (A) રાસાયણિક ખાતરો (B) જંતુનાશક દવાઓ
 (C) કૃષિ મેળા (D) ભૂમિ પરીક્ષણ
39. અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતોમાં પુરવઠા સંબંધી અભ્યાસમાં શું ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે ?
 (A) વ્યક્તિગત પુરવઠો (B) બજાર પુરવઠો
 (C) પુરવઠા વિધેય (D) પુરવઠાનો નિયમ
40. મનરેગા કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા સરકારે કયા દિવસને રોજગાર દિવસ તરીકે જાહેર કર્યો છે ?
 (A) 2 ફેબ્રુઆરી (B) 2 ઓક્ટોબર
 (C) 30 જાન્યુઆરી (D) 30 ઓક્ટોબર
41. નીચેનામાંથી શહેરીકરણની હકારાત્મક અસર કઈ નથી ?
 (A) ઊંચું જીવનધોરણ (B) રહેણીકરણીમાં પરિવર્તન
 (C) પ્રદૂષણની વૃદ્ધિ (D) સાંસ્કૃતિક વિકાસ
42. કામ કરતી મોટાભાગની વસ્તી કયા વયજૂથમાં જોવા મળે છે ?
 (A) 15-64 વર્ષ (B) 15-40 વર્ષ
 (C) 15-55 વર્ષ (D) 15-60 વર્ષ
43. ગિફ્ટ વસ્તુઓની કિંમત અને માંગ વચ્ચે કયા પ્રકારનો સંબંધ છે ?
 (A) વ્યસ્ત (B) સીધો
 (C) અસમાન (D) પ્રમાણસર

44. સઘન ખેતીનો કાર્યક્રમ ક્યારે શરૂ કરવામાં આવ્યો ?
- (A) 1959-60 (B) 1965-66
(C) 1960-61 (D) 1967-68
45. બેરોજગારીની સમસ્યાને હલ કરવા કયા પ્રકારની ઉત્પાદન પદ્ધતિને મહત્ત્વ આપવું જોઈએ ?
- (A) શ્રમ પ્રધાન (B) મૂડી પ્રધાન
(C) વિકાસ પ્રધાન (D) રોજગાર પ્રધાન
46. અવેજી વસ્તુકેવી હોય છે ?
- (A) સંયુક્ત (B) વૈકલ્પિક
(C) આવશ્યક (D) ઉપયોગી
47. નીચેનામાંથી કયો ઉદ્યોગ વપરાશી વસ્તુનો ઉદ્યોગ છે ?
- (A) સૂતર (B) ટેલિવિઝન
(C) સાબુ (D) બ્રેડ
48. નાણાંકીય નીતિનાં ગુણાત્મક સાધનો કેટલાં છે ?
- (A) ત્રણ (B) પાંચ
(C) છ (D) ચાર
49. નીચેનામાંથી કઈ આર્થિક પ્રવૃત્તિ નથી ?
- (A) ખેતરમાં જઈને મહેનત કરવી (B) હોટલમાં જમવું
(C) ડોક્ટર પોતાની પત્નીની સારવાર કરે (D) શિક્ષક શાળામાં ભણાવે
50. ઝડપી આર્થિક વિકાસ મુખ્યત્વે કેવા પ્રકારના દેશોની પ્રથમ આવશ્યક જરૂરિયાત છે ?
- (A) વિકસિત (B) વિકાસશીલ
(C) પછાત (D) અર્ધવિકસિત

Seat No. : _____

NB-140

November-2021

B.Ed., Sem.-III

B-109 : Pedagogy of School Subject Economics

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. How many types of Graphs are there ?
(A) Two (B) Three
(C) Five (D) Seven
2. What is Poverty ?
(A) State of scarcity (B) State of inequality
(C) State of starvation (D) State of lack of consumable expenditure
3. The economist who gave Economics the status of 'Social Science' is
(A) Robbins (B) Samuelson
(C) Marshall (D) Adam Smith
4. The generation of good situation in 'welfare' is
(A) For long term (B) For short term
(C) On permanent basis (D) Undetermined
5. It performs as the means of value storage.
(A) Gold (B) Commodity
(C) Currency notes (D) Money
6. What does the change in demand show when other factors remain unchanged ?
(A) Expansion of demand (B) Expansion and contraction of demand
(C) Contraction of demand (D) Increase-decrease in demand
7. Which of the following crops is included in food grains ?
(A) Oil seeds (B) Sugarcane
(C) Coarse grains (D) Cotton

8. As per the Bank Regulation Act, what percentage of total deposit should be kept for statutory liquidity ratio ?
(A) 25% (B) 20%
(C) 15 % (D) 10 %
9. Which of the following is reserved for the public sector industry ?
(A) Fertilizer (B) Television
(C) Railway (D) Automobile
10. Which of the following are developmental imports ?
(A) Electricity (B) Skill
(C) Infrastructural facilities (D) Machines
11. Which of the following income is included in revenue income ?
(A) Excise duty (B) Profit
(C) Education (D) Government's debt
12. After which year the nature of imports and exports has changed significantly in India ?
(A) 1951 (B) 1961
(C) 1981 (D) 1991
13. The thought of compulsory nature of unemployment is done in which context of labour supply ?
(A) Active (B) Passive
(C) Children (D) Elders
14. In which market the Average Revenue and Marginal Revenue are same ?
(A) Oligopoly (B) Monopoly
(C) Monopolistic competition (D) Perfect competition
15. What is the monetary value of goods and services produced by citizens of a country during a year called ?
(A) GDP (B) GNP
(C) NDP (D) NNP
16. What is added into total expenditure to obtain National Income in open economy ?
(A) Net income (B) Net profit
(C) Net import (D) Net export

17. During which period the population growth of India was slow and irregular ?
(A) 1901 – 1921 (B) 1911 – 1933
(C) 1901 – 1911 (D) 1911 – 1921
18. What is the full name of HYVP ?
(A) High Yielding Varieties Project
(B) High Youth Varieties Programme
(C) High Yielding Vocational Programme
(D) High Yielding Varieties Programme
19. Type of expenditure that is made on defence :
(A) Developmental (B) Non-developmental
(C) Employment (D) Mobility
20. In developing countries, the kind of duration for unemployment is
(A) Indefinite (B) Fixed
(C) Long (D) Short
21. Which of the following is an unfavourable effect of economic reforms ?
(A) Increase in economic inequality
(B) Improvement in socio-cultural relations
(C) Increase in private capital investment
(D) Increase in exports
22. During inflation, what does RBI do ?
(A) Decrease bank rate
(B) Increase repo rate
(C) Decreases reverse repo rate
(D) Decrease cash reserve ratio
23. Who was the patron of 'Integral Humanism' ?
(A) Gandhiji (B) Pandit Deendayal
(C) Kautilya (D) Pro. Marshall
24. Development of which sector is required to have speedy economic development ?
(A) Agriculture sector (B) Service sector
(C) Industrial sector (D) Production sector
25. Who is the author of the book 'Unto This Last' ?
(A) Thoreau (B) Ruskin
(C) Tolstoy (D) Keynes

26. What is called the minimum level of income or expenditure to determine poverty ?
(A) Income line (B) Expenditure line
(C) Poverty line (D) Standard of living
27. What is the characteristic of private goods ?
(A) Large area of consumption (B) Non-competitiveness
(C) Non-Possessiveness (D) Competitiveness
28. What is the policy of few controls and simple rules for increasing production and investment in the country called ?
(A) Liberalisation (B) Governmental
(C) Privatisation (D) Globalisation
29. In which method of measuring National Income, unexpected benefits are not considered ?
(A) Value added method (B) Income method
(C) Expenditure method (D) Production method
30. Which of the following happens in inflation ?
(A) Supply of goods is less. (B) Demand of goods is less.
(C) Price of goods is constant. (D) Purchasing power of money is more.
31. In which year was ONGC set up ?
(A) 1947 (B) 1951
(C) 1955 (D) 1959
32. Which of the following is a national market ?
(A) Medicines of Cadila Company (B) Gujarati novels
(C) Ghari of Surat (D) Tea of India
33. In developing countries which type of unemployment is the main problem ?
(A) Educated (B) Cyclical
(C) Structural (D) Frictional
34. Generally which budget is an exception ?
(A) Deficit (B) Surplus
(C) Balanced (D) Revenue

35. How many special economic zones were set up in India ?
(A) 8 (B) 18
(C) 10 (D) 20
36. Which of the following is not the measure of population control ?
(A) Family Planning (B) Extension of Health Services
(C) Level of Education (D) Improvement of Status of Females
37. How is the slope of Supply Curve ?
(A) Positive (B) Negative
(C) Parabolic (D) Undetermined
38. Which of the following reforms is not the technological reform ?
(A) Chemical fertilisers (B) Pesticides
(C) Agriculture fair (D) Soil testing
39. In Economics principles which is considered in the study related to supply ?
(A) Individual supply (B) Market supply
(C) Supply function (D) Law of supply
40. To make MGNREGA successful which day has been declared by government as 'Employment Day' ?
(A) 2nd February (B) 2nd October
(C) 30th January (D) 30th October
41. Which of the following is not a positive effect of urbanisation ?
(A) High Standard of living (B) Changes in lifestyle
(C) Increase in pollution (D) Cultural development
42. Majority of the population working, are found in which age group ?
(A) 15 – 64 years (B) 15 – 40 years
(C) 15 – 55 years (D) 15 – 60 years
43. What is the relationship between price and demand of Giffen goods ?
(A) Inverse (B) Direct
(C) Unequal (D) Proportional

44. When did the programme of intense agriculture started ?
- (A) 1959 – 60 (B) 1965 – 66
(C) 1960 – 61 (D) 1967 – 68
45. What type of production technique should be given more importance to solve the problem of unemployment ?
- (A) Labour intensive (B) Capital intensive
(C) Development intensive (D) Employment intensive
46. What type is the substitute goods ?
- (A) Joint (B) Alternative
(C) Essential (D) Useful
47. Which of the following industry is the consumer goods industry ?
- (A) Yarn (B) Television
(C) Soap (D) Bread
48. How many qualitative instruments are there of monetary policy ?
- (A) Three (B) Five
(C) Six (D) Four
49. Which of the following is not an economic activity ?
- (A) To do labour in a field (B) To eat in a Hotel
(C) Doctor treats his wife (D) Teacher teaches in a school
50. Rapid economic development is the main need of which type of country ?
- (A) Developed (B) Developing
(C) Backward (D) Underdeveloped